

208

VYHLÁŠKA
ze dne 14. dubna 2004

**o minimálních standardech
pro ochranu hospodářských zvířat**

Ministerstvo zemědělství stanoví podle § 29 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění zákona č. 77/2004 Sb., (dále jen „zákon“) k provedení § 10, 12a, § 12c odst. 3, § 29a odst. 2 zákona:

§ 1

Úvodní ustanovení

- (1) Hospodářská zvířata se chovají s ohledem na druh a věkovou kategorii nebo hmotnost a další specifické požadavky na jejich ochranu a pohodu podle minimálních standardů stanovených zákonem, mezinárodními smlouvami,¹⁾ kterými je Česká republika vázána, a v souladu s právem Evropských společenství.²⁾
- (2) Tato vyhláška dále upravuje minimální standardy pro chov koní, oslů a jejich kříženců, kteří jsou chováni jako zvířata v zájmovém chovu.

§ 1a

Pojmy

Pro účely této vyhlášky se rozumí

- a) stájí zařízení^{2a)} pro ustájení hospodářských zvířat,
- b) boxem vymezená část stáje určená k pobytu hospodářského zvířete nebo hospodářských zvířat; boxem se rozumí i kotec,
- c) chodbou část podlahové plochy stáje, zpravidla mezi řadou vazných stání nebo boxů, určená zejména k péči o hospodářská zvířata, včetně jejich přemístování,
- d) roštovou podlahou podlahová plocha stáje nebo její části, opatřená rošty nebo šterbinami, umožňujícími zejména propad výkalů a vody do podroštového prostoru,
- e) automatickým dojicím systémem roboticky komplexně řízený systém automatického dojení, který současně zajišťuje plně řízený pohyb stáda ve stáji a požadavky dojnic na krmení, napájení a odpočinek, a to pomocí jednosměrného a výběrového systému branek, které dělí stáj na různé části a na základě kritérií stanovených chovatelem určují, zda bude povoleno dojení či nikoliv, a směřují dojnice do dojící jednotky nebo do jiné části stáje.

§ 1b

Minimální standardy zařízení pro hospodářská zvířata

- (1) Stáje musí být v souladu s použitou technologií chovu dispozičně, technicky a provozně řešeny tak, aby cirkulace vzduchu, prašnost, teplota a relativní vlhkost vzduchu, koncentrace plynů, osvětlení a hluchost byly udrženy v mezích, které nejsou pro zvířata škodlivé.
- (2) Dispoziční, technické a provozní řešení stájí musí v souladu s použitou technologií chovu
 - a) umožnit denní kontrolu zdravotního stavu, kondice a pohody hospodářských zvířat,
 - b) umožnit denní kontrolu stavu technického a technologického zařízení,
 - c) zabránit vstupu nepovolaných osob a omezit vniknutí jiných zvířat,
 - d) umožnit mechanickou očistu, dezinfekci, dezinsekci a deratizaci,
 - e) umožnit veterinární vyšetření a ošetření, podání látek zvířatům a odběr vzorků,
 - f) umožnit vyčlenění odděleného prostoru pro hospodářská zvířata vyžadující mimořádnou péči, zvířata poraněná, nemocná nebo podezřelá z nákazy,
 - g) umožnit bezpečné provedení úkonů a činností souvisejících s chovem zvířat a údržbou zařízení.
- (3) Box musí být rozměrově a provedením diferencován podle technologie ustájení, druhu a věkové kategorie nebo hmotnosti hospodářských zvířat. Je-li k hrazení použita stranová zábrana, musí vymezovat polohu hospodářského zvířete při ležení a stání na určené ploše, zamezovat kálení hospodářského zvířete na sousední místo a vzájemnému překážení při vstávání a lehání hospodářských zvířat ve stání nebo v boxu při volném ustájení, případně zamezovat ohrožení nebo narušení pohody nebo ohrožení nebo poškození zdraví nebo života mláďat.
- (4) Podlahy
 - a) musí odpovídat hmotnosti hospodářských zvířat,
 - b) musí v místech ustájení snižovat na minimum rizika uklouznutí a nesmí vyvolávat u hospodářských zvířat zranění, když se s nimi hospodářská zvířata dostanou do kontaktu,
 - c) roštové musí mít roštnice s odpovídající pevnou nášlapnou plochou a šířkou štěrbin podle druhu, věkové kategorie a hmotnosti zvířat, šířka štěrbin musí zabránovat vsunutí končetiny hospodářského zvířete, hrany roštnic musí být neostré, bez odštěpů s minimálním převýšením roštnic.
- (5) Rampy, lávky a můstky pro naložení a vyložení hospodářských zvířat, zřizované jako součást stáje, a pohyblivé dopravní pásy pro kontejnery musí být opatřeny protiskluzovou úpravou povrchu a bočním hrazením, zabraňujícím pádu hospodářského zvířete nebo kontejneru s hospodářskými zvířaty; výškové nerovnosti nesmí přesáhnout 0,2 m a šířka mezer v podlaze nebo mezi dvěma podlahami musí zabránit vsunutí končetiny hospodářského zvířete. Rampy, lávky a můstky nesmějí být pro prasata, telata a koně strmější než úhel 20°, tj. 36,4 % k horizontální rovině, a pro ovce a skot vyjma telata než úhel 26° 34', tj. 50 % k horizontální rovině. Pokud je sklon strmější než 10°, tj. 17,6 % k horizontální rovině, musí být rampy, lávky a můstky konstruovány tak, aby zvířata mohla bez rizika nebo potíží vyjít nahoru či sejít dolů.
- (6) Materiál, který je používán pro výstavbu ustájení, a zvláště pro koryta a žlaby, jakož i zařízení, s nímž mohou zvířata přijít do styku, nesmí být pro ně škodlivé a musí být vhodné pro důkladné čištění a dezinfekci. Ustájení a instalace pro zajištění bezpečnosti hospodářských zvířat musí být

konstruovány a udržovány tak, aby neměly ostré okraje či hrany nebo výčnělky, jež by mohly zvířata zranit.

§ 1c

Obecné požadavky na chov hospodářských zvířat

Při chovu hospodářských zvířat

- a) je třeba hospodářská zvířata od narození navykat na přítomnost člověka, kontakt s ním a provádění základních chovatelských úkonů a používání chovatelských zařízení, vybavení a pomůcek,
- b) je třeba věnovat zvýšenou pozornost březím samicím, samicím po porodu, kojícím samicím a jejich mláďatům,
- c) je možné jejich trvalé umístění v zimním období pouze ve výběžích nebo na pastvinách, pokud byla takto chovaná zvířata na tento způsob chovu v daných klimatických podmínkách již dostatečně navykána a takový způsob chovu jim nepůsobí utrpení,
- d) musí být ve výběžích nebo na pastvinách zabezpečeno, aby zdroje vody nezamrzly a byly hospodářským zvířatům přístupné,
- e) nelze hospodářská zvířata jakékoliv věkové kategorie uvedená v této vyhlášce používat a cvičit jako jízdni zvířata pro člověka nebo na ně z jiných důvodů nasedat, s výjimkou koní, oslů a jejich kříženců, nebo je používat pro zápasy,
- f) nesmí být omezena volnost pohybu hospodářských zvířat ve výběžích nebo na pastvinách připevněním závaží nebo jiného podobného předmětu k hospodářským zvířatům; volnost pohybu hospodářských zvířat nesmí být dále omezena svázáním hospodářských zvířat nebo svázáním různých částí těla hospodářských zvířat, nebo svázáním více hospodářských zvířat k sobě.

§ 2

Minimální standardy pro ochranu skotu

- (1) Minimální standardy pro ochranu kategorie skotu ve věku do šesti měsíců (dále jen „telata“) stanoví následující podmínky
 - a) po porodu ošetřovatel v intenzivních chovech skotu zkontroluje a zabezpečí základní ošetření krávy a telete, včetně ošetření pupku telete vhodnou desinfekcí, a zajistí, aby novorozené tele přijalo co nejdříve, nejpozději do 6 hodin po narození, dostatečné množství mléka od matky nebo z jiného zdroje,
 - b) telata nesmí být uvázána, kromě telat chovaných ve stádě, která mohou být uvázána během krmení mlékem nebo jeho náhražkou, maximálně však 1 hodinu,
 - c) telatům nesmí být nasazován náhubek,
 - d) všechna telata musí být krmena alespoň dvakrát denně, pro všechna telata ustájená ve skupině, která nejsou krmena do nasycení podle vlastní potřeby zvířete nebo pomocí automatického krmného systému, musí být zajištěn přístup ke krmivu ve stejné době, jako mají ostatní telata ve skupině; při horkém počasí nebo nemocným telatům se čerstvá voda poskytuje neustále,
 - e) strava pro telata musí obsahovat tolik železa, aby byla zajištěna průměrná hladina krevního hemoglobinu, minimálně však 4,5 mmol/litr, každé tele starší dvou týdnů musí dostávat stravu obsahující vlákninu v minimálním množství zvyšujícím se postupně od 50 g do 250 g pro telata ve stáří 8 až 20 týdnů,

- f) šířka individuálního kotce pro telata musí odpovídat minimálně kohoutkové výšce telete, měřeno ve stoje, a délka kotce musí být minimálně rovna délce těla měřené od rostrálního okraje mulce po kaudální okraj hrbolu kyčelního vynásobeného koeficientem 1,1. Individuální kotce pro telata, kromě vyhrazených pro izolaci nemocných zvířat, nesmějí mít celistvé stěny, ale stěny s otvory, které poskytují telatům přímý vizuální a hmatový kontakt s ostatními; toto ustanovení se však nevztahuje na telata, která jsou chována se svými matkami z důvodu kojení, a stáje, kde je ustájeno méně než 6 telat,
 - g) tele starší osmi týdnů nesmí být drženo v individuálním kotci, pokud podle veterinárního lékaře jeho zdravotní stav a jeho chování nevyžaduje izolaci a individuální péči; toto ustanovení se však nevztahuje na telata, která jsou chována se svými matkami z důvodu kojení, a stáje, kde je ustájeno méně než 6 telat,
 - h) pro telata chovaná ve skupinách je prostor bez překážek pro jedno tele o živé hmotnosti do 150 kg přinejmenším 1,5 m²; 1,7 m² pro tele od 150 do 220 kg živé hmotnosti a přinejmenším 1,8 m² pro tele nad 220 kg živé hmotnosti,
 - i) ve stájích s telaty musí být zajištěno přirozené nebo umělé osvětlení; při použití umělého osvětlení nejméně po dobu od 9 do 17 hodin v intenzitě odpovídající přirozenému světlu,
 - j) pro telata ustájená ve stájích nebo boxech je zajištěno podestlání vhodnou podestýlkou; to se vztahuje zejména na telata mladší než dva týdny a telata v izolaci,
 - k) u telat chovaných v budovách musí být chovatelem zabezpečena jejich prohlídka nejméně dvakrát denně a u telat, která nejsou chována v budovách, nejméně jedenkrát denně,
 - l) stáje, kotce, zařízení a potřeby používané pro telata musí být řádně čištěny a dezinfikovány, aby se zabránilo přenosu infekce a usídlení patogenních organismů; trus, moč a nespotřebované nebo vysypané či vylité krmivo musí být odstraňovány tak, aby se omezil zápach na minimum,
 - m) podlahy musí být hladké, avšak nikoliv kluzké, aby se předešlo poranění telat, a musí být řešeny tak, aby telatům při stání nebo ležení nezpůsobovaly útrapy nebo poranění; musí být vhodné s ohledem na velikost a hmotnost telat a musí tvořit pevný, rovný a stabilní povrch,
 - n) při manipulaci s telaty se nesmí používat poháněcí nástroje využívající elektrický výboj.
- (2) Ustanovení odstavce 1 se vztahují na nově budované nebo rekonstruované stáje pro telata a od 31. prosince 2006 se vztahují na všechny stáje pro telata.
- (3) Minimální standardy pro ochranu kategorie plemeníků evidovaných podle zvláštních právních předpisů⁴⁾ pro využití v přirozené plemenitbě a inseminaci a pro odchovávané plemenné býčky ve věku od šesti měsíců (dále jen „plemenní býci“) stanoví následující podmínky
- a) plocha pro připouštění se řeší a udržuje tak, aby se předcházelo zranění plemenného býka nebo plemenice,
 - b) mechanická zařízení nutící plemenné býky k pohybu mohou být zapínána na potřebnou dobu pod podmínkou, že jsou náležitě kontrolována a individuálně upravena,
 - c) minimální plocha pro individuální ustájení plemenného býka v boxu je 16 m² a v případě hmotnosti větší než 1000 kg musí být na každých 60 kg živé hmotnosti plocha zvětšena o 1,0 m²,
 - d) trvalé uvazování plemenných býků řetězem kolem celého krku se nesmí používat.

- (4) Plemenné býky je možné navykat a využívat pro naskočení jiného plemenného býka při odběru semene.
- (5) Zvláštní pozornost se musí věnovat stavu paznehtů u všech kategorií dospělého skotu; mezi preventivní opatření patří kontrola stavu paznehtů a paznehtářská úprava prováděná v pravidelných intervalech tak, aby nedocházelo k přerůstání rohoviny nebo jinému poškození paznehtu a bolestivým stavům vyvolávajícím změnu fyziologického postoje nebo pohyblivosti zvířat.
- (6) Minimální standardy pro ochranu kategorie býků a jalovic, kteří nejsou evidováni podle zvláštních právních předpisů⁴⁾ k využití v plemenitbě ve věku od šesti měsíců (dále jen „skot ve výkrmu“) stanoví následující podmínky
 - a) ve skupinách nesmí být volně chován společně skot s rohy a bez rohů, pokud nemá volný přístup do výběhu nebo na pastvu,
 - b) k prevenci vzájemného naskakování býků nesmí být používány vodiče pod elektrickým napětím.
- (7) Minimální standardy pro ochranu kategorie plemenic skotu a jalovic ve věku od šesti měsíců, které jsou evidovány podle zvláštních právních předpisů,⁴⁾ k využití v plemenitbě nebo jsou pro tento účel odchovávané (dále jen „krávy a jalovice“), stanoví následující podmínky
 - a) počet zvířat ve volném ustájení nesmí být větší než počet boxů a počet míst v krmišti, pokud není objemné krmivo podáváno do nasycení podle vlastní potřeby zvířete; prostory včetně chodeb a výběhů zajišťují takové podmínky, aby se předešlo neúměrným skupinovému tlakům; to neplatí ve stájích s automatickým dojitím systémem,
 - b) ve stájích s automatickým dojitím systémem
 - 1. je možné navýšit počet ustájených zvířat až o 20 % oproti počtu lehacích boxů, pokud je objemné krmivo podáváno do nasycení podle vlastní potřeby zvířete a pokud systém řízení pohybu zvířat zajistí, aby počet zvířat v prostoru s lehacími boxy nebyl větší než počet těchto boxů,
 - 2. musí být zajištěn odpovídající počet dojitích jednotek na počet dojnic, nesmí docházet ke snížení průchodnosti dojitího boxu a nadměrné kumulaci dojnic čekajících na dojení,
 - c) k omezení pohybu krav a jalovic na stání, zejména při jejich dojení nebo pro omezení kálení a močení do určitého prostoru hnojně uličky, se nesmí používat vodiče pod elektrickým napětím,
 - d) mechanická zařízení nutící krávy nebo jalovice k pohybu mohou být zapínána na potřebnou dobu pod podmínkou, že jsou náležitě kontrolována a individuálně upravena; v období posledních 2 měsíců březosti nesmí být tato zařízení používána,
 - e) dojití technika musí být zvolena a dojití zařízení udržováno tak, aby se předešlo poškozování mléčné žlázy. Ošetřovatel dojnic musí ovládat používané technologické zařízení pro dojení a kontrolu správnosti jeho použití. Při každodenní prohlídce zvířat musí být věnována pozornost mléčné žláze a pohlavním orgánům. Případný vznik abnormalit je třeba zvlášť pečlivě sledovat během posledního měsíce březosti,
 - f) kráva nebo jalovice při používání stájí v intenzivních chovech se před porodem a po něm ustájí v boxu s pevnou podlahou a podestýlkou,
 - g) ošetřovatel krav nebo jalovic musí ovládat techniku telení, věnuje zvláštní pozornost hygieně, zejména při asistovaných porodech; vznikne-li podezření, že porod bude obtížný, nebo není-li možné vybavit tele manuálně bez vážného nebezpečí pro krávu nebo tele, je třeba

vyžádat bez odkladu pomoc veterinárního lékaře. Při porodu prováděném ošetřovatelem nelze používat mechanické pomůcky s výjimkou ručně ovládaných provazů; ve výjimečných případech lze použít ruční porodní pákou ovládané provazy, pokud je možné je rychle uvolnit.

- (8) Ke střežení skotu lze používat psy, kteří jsou pro tento účel vychováni, a to po době pozvolného navykání na střežená zvířata a jejich prostředí, ve kterém jsou chována.
- (9) Další požadavky na prostory pro ustájení skotu stanoví příloha č. 1 této vyhlášky.

§ 3

Minimální standardy pro ochranu prasat

- (1) Pro účely této vyhlášky se rozumí
 - a) prasetem zvíře druhu prase jakéhokoliv věku, chované pro odchov, plemenitbu nebo výkrm,
 - b) kancem pohlavně dospělý samec prasete zařazený do plemenitby⁴⁾,
 - c) prasničkou pohlavně dospělá samice prasete před prvním porodem,
 - d) prasnici samice prasete po prvním porodu,
 - e) prasnicí po porodu samice prasete od perinatálního období do odstavu mláďat; perinatálním obdobím se rozumí doba těsně před porodem, porod samotný a doba těsně po porodu,
 - f) zaprahlou březí prasnicí prasnice v době mezi odstavem mláďat a perinatálním obdobím,
 - g) seletem prase od narození do odstavu,
 - h) odstávčetem prase od odstavu do stáří 10 týdnů,
 - i) chovným běhounem a prasetem ve výkrmu prase od stáří 10 týdnů do porážky nebo zařazení do plemenitby.
- (2) Využitelná volná podlahová plocha pro každé odstávče nebo chovného běhouna a prase ve výkrmu chované ve skupině, s výjimkou zapuštěných prasniček a prasnic, musí činit minimálně:
 - a) pro prase o živé hmotnosti do 10 kg 0,15 m²,
 - b) pro prase o živé hmotnosti od 10 kg do 20 kg 0,20 m²,
 - c) pro prase o živé hmotnosti od 20 kg do 30 kg 0,30 m²,
 - d) pro prase o živé hmotnosti od 30 kg do 50 kg 0,40 m²,
 - e) pro prase o živé hmotnosti od 50 kg do 85 kg 0,55 m²,
 - f) pro prase o živé hmotnosti od 85 kg do 110 kg 0,65 m²,
 - g) pro prase o hmotnosti vyšší než 110 kg 1,00 m².
- (3) Pro zapuštěné prasničky nebo prasnice chované ve skupinách musí činit celková využitelná podlahová plocha pro každou zapuštěnou prasničku nejméně 1,64 m² a pro každou prasnici nejméně 2,25 m². Jsou-li tato zvířata chována ve skupinách po méně než šesti kusech, musí být celková využitelná podlahová plocha zvětšena o 10 %. Jsou-li tato zvířata chována ve skupinách po 40 nebo více kusech, celková využitelná podlahová plocha může být zmenšena o 10 %.
- (4) Podlahy musí splňovat tyto požadavky:

- a) musí být hladké, avšak nikoliv kluzké, aby se předešlo poranění prasat, a musí být navrženy, konstruovány a udržovány tak, aby prasatům nezpůsobovaly poranění nebo útrapy. Musí odpovídat velikosti a hmotnosti prasat a musí tvořit pevný, rovný a stabilní povrch,
 - b) pro zapuštěné prasničky a březí prasnice část plochy požadované v odstavci 3 rovnající se nejméně 0,95 m² na prasničku a nejméně 1,3 m² na prasnici musí být tvořena souvislou pevnou podlahou, z níž je pro odtokové otvory vyhrazeno maximálně 15 %,
 - c) jsou-li pro prasata chovaná ve skupinách použity betonové roštové podlahy, maximální šíře mezer mezi roštnicemi (nášlapnými plochami roštu) musí být
 - 1. 11 mm pro selata,
 - 2. 14 mm pro odstávčata,
 - 3. 18 mm pro chovné běhouny a prasata ve výkrmu,
 - 4. 20 mm pro zapuštěné prasničky a prasnice,
 - d) jsou-li pro prasata chovaná ve skupinách použity betonové roštové podlahy, minimální šířka roštnice (nášlapné plochy roštu) musí být
 - 1. 50 mm pro selata do odstavu a odstávčata,
 - 2. 80 mm pro chovné běhouny a prasata ve výkrmu, zapuštěné prasničky a pro prasnice.
- (5) Prasata chovaná ve skupinách, která jsou výjimečně agresivní, dále ta, která byla napadena jinými prasaty nebo která jsou nemocná nebo poraněná, musí být dočasně umístěna v samostatných kotcích. V tomto případě musí použitý samostatný kotec umožňovat zvířeti snadné otáčení, pokud to není v rozporu s doporučením veterinárního lékaře.
- (6) V části stavby, ve které jsou chována prasata, nesmí být překročena hladina nepřetržitého hluku 85 dB. Musí se minimalizovat možnost vzniku stálého nebo náhlého hluku vyvolávajícího u prasat stres.
- (7) Prasata musí být chována v prostředí s intenzitou světla alespoň 40 luxů po dobu osmi hodin denně.
- (8) Ustájení pro prasata musí být vybudováno takovým způsobem, aby každé prase mohlo
 - a) mít přístup do prostoru, který je fyzicky a tepelně pohodlný, vybavený řádným odtokem a čistý, který umožňuje všem zvířatům současně polohu vleže,
 - b) bez omezení uléhat, odpočívat a vstávat,
 - c) vidět na jiná prasata; avšak u prasnic a prasniček nemusí být tato podmínka splněna v týdnu před očekávaným porodem a v jeho průběhu mohou být prasnice a prasničky ustájeny mimo pohled zvířat stejného druhu.
- (9) Prasata musí mít trvalý přístup k dostatečnému množství materiálu, který jim umožňuje etologické aktivity, jako je sláma, seno, dřevo, piliny, houbový kompost, rašelina nebo směsi takových materiálů, které neohrožují zdraví zvířat.
- (10) Všechna prasata musí být krmena alespoň jednou denně. Jestliže jsou prasata ustájena ve skupinách a nemohou se sytit podle libosti nebo nemají k dispozici automatický krmný systém, musí mít každé prase přístup ke krmivu ve stejnou dobu jako ostatní prasata ve skupině.
- (11) Všechna prasata starší než dva týdny musí mít trvalý přístup k dostatečnému množství čerstvé vody. Napáječky musí být prasatům lehce přístupné. Při skupinovém ustájení může na jednu kolíko-

vou napáječku připadat nejvíc 16 prasat. Použití krmiva v tekuté formě, mimo náhražky mléka u selat ve stáří do 2 týdnů, se nepovažuje za napájení.

- (12) Krácení části ocasu a stejnoměrné snižování špičáků selat obroušením nebo extirpací s ponecháním hladkého intaktního povrchu se nesmí provádět rutinně, ale pouze v případech, jestliže se prokáže poranění struků prasnice nebo uší a ocasů ostatních prasat. Dříve, než se přistoupí k těmto zákrokům, musí se přijmout jiná opatření, která brání okusování ocasů a jiným poruchám chování, přičemž se berou v úvahu podmínky prostředí a hustota osazení stáje. Z tohoto důvodu se musí změnit nevhodné podmínky prostředí nebo způsob ustájení. Kly kanců mohou být zkráceny, je-li to nezbytné pro prevenci poranění ostatních zvířat nebo z bezpečnostních důvodů.
- (13) Prasata chovaná venku musí mít možnost úkrytu nebo musí mít k dispozici přístřešek k zabezpečení ochrany před nepříznivým počasím. Dále musí být k dispozici nezamrzlé zdroje vody.
- (14) Pro ochranu kanců jsou stanoveny následující podmínky:
 - a) kotce pro kance musí být umístěny a konstruovány tak, aby se kanec mohl otáčet a slyšet, cítit a vidět jiná prasata; volná podlahová plocha kotce pro dospělého kance musí být minimálně 6 m²,
 - b) v případech, kdy se kotce používají také jako místo pro připouštění prasníc, musí být podlahová plocha pro dospělého kance minimálně 10 m² a v kotci nesmí být žádné překážky,
 - c) plemenné kance je možné navykat a využívat pro naskočení jiných plemenných kanců při odběru semene.
- (15) Pro ochranu prasníc a prasniček jsou stanoveny následující podmínky:
 - a) nové stavby nebo úpravy zařízení pro vazné ustájení prasníc nebo prasniček jsou zakázány; použití postrojů pro prasnice a prasničky je zakázáno,
 - b) prasnice a prasničky se během období, které začíná čtyři týdny po zapuštění a končí jeden týden před očekávaným porodem, chovají ve skupinách. Kotec, ve kterém je skupina chována, musí mít strany delší než 2,8 m. Je-li ve skupině chováno méně než šest zvířat, kotec, ve kterém je skupina chována, musí mít strany delší než 2,4 m,
 - c) odchylně od písmene b) mohou být prasnice a prasničky chované v provozech s méně než deseti prasnicemi ustájeny během období uvedeného v písmeni b) jednotlivě za předpokladu, že se v kotcích mohou snadno otočit,
 - d) prasnice a prasničky musí mít stálý přístup k manipulovatelnému materiálu, který jim umožňuje etologické aktivity,
 - e) prasnice a prasničky chované ve skupinách musí být krmeny s využitím systému, který zajišťuje, aby každé jednotlivé zvíře mohlo přijmout dostatečné množství potravy, i když jsou přítomni konkurenti soutěžící o potravu,
 - f) za účelem nasycení a uspokojení jejich potřeby žvýkat musí dostávat všechny zaprahle březí prasnice a prasničky dostatečné množství objemného krmiva nebo krmiva s vysokým obsahem vlákniny, jakož i energeticky vydatné krmivo,
 - g) musí být přijata opatření minimalizující agresi ve skupinách,
 - h) březí prasnice a prasničky musí být v případě potřeby ošetřeny proti ektoparazitům a endoparazitům. Před umístěním do porodního kotce musí být březí prasnice a prasničky důkladně očištěny,

- i) v týdnu před očekávaným porodem musí prasnice a prasničky dostat v dostatečném množství vhodnou podestýlku, pokud to umožňuje systém odstraňování tuhých a tekutých výkalů používaný v zařízení,
 - j) pro usnadnění spontánního nebo asistovaného porodu musí být za prasnicí nebo prasničkou volná plocha,
 - k) porodní kotce, v nichž se prasnice pohybují volně, musí být vybaveny stranovými zábrannami pro ochranu selat, např. ochrannými mřížemi.
- (16) Pro ochranu selat jsou stanoveny následující podmínky:
- a) část celkové podlahové plochy, dostatečně velká, aby současně umožnila všem zvířatům společně odpočívat, musí být pevná nebo pokrytá rohoží, nebo musí být podestlána slámou nebo jiným vhodným materiálem,
 - b) v porodních kotcích musí mít selata dostatečný prostor, aby mohla bez obtíží sát,
 - c) selata nesmějí být odstavena dříve než ve stáří 28 dní, ledaže by jinak byla nepříznivě ovlivněna pohoda nebo zdravotní stav matky nebo selete. Selata však mohou být odstavena až o sedm dnů dříve, jestliže jsou přemístěna do prostoru, který je před umístěním nové skupiny vyprázdněn, důkladně vyčištěn a vydezinfikován a který je oddělen od prostorů, kde jsou ustájeny prasnice, aby se minimalizoval přenos nákaz na selata,
 - d) v případě potřeby je zajištěn zdroj tepla, který neškodí prasnici.
- (17) Pro ochranu odstávčat, chovných běhounů a prasat ve výkrmu jsou stanoveny následující podmínky:
- a) jsou-li prasata chována ve skupinách, musí se přijmout opatření bránící vzájemným střetům, které vybočují z běžného chování,
 - b) prasata musí být chována ve stálých skupinách a mísení s jinými prasaty je třeba omezit na minimum. Musí-li být smíšena prasata, která se neznají, je nutno je sloučit v co nejranějším věku, nejlépe do jednoho týdne po odstavení. Jsou-li prasata smíšena, měla by mít dostatek možností uniknout nebo se ukrýt před jinými prasaty,
 - c) objeví-li se příznaky silných střetů, je třeba ihned vyšetřit příčiny a přijmout vhodná opatření, například, je-li to možné, poskytnout jim větší množství slámy nebo jiných materiálů k odvedení pozornosti. Ohrožená zvířata nebo výjimečně agresivní zvířata musí být ustájena odděleně od skupiny,
 - d) použití uklidňujících léčiv za účelem snazšího mísení zvířat se musí omezit na mimořádné podmínky a musí být konzultováno s veterinárním lékařem.
- (18) Ustanovení odstavce 3, odstavce 4 písm. b) až d), odstavce 5 druhé věty, odstavce 15 písm. b) až d) se vztahují na nově postavené, rekonstruované nebo poprvé do provozu uvedené stavby pro prasata a od 1. ledna 2013 se vztahují na všechny stavby pro prasata.
- (19) Další požadavky na prostory pro ustájení prasat jsou stanoveny v příloze č. 2 k této vyhlášce.

§ 4

Minimální standardy pro ochranu ovcí a koz

Minimální standardy pro ochranu ovcí a koz stanoví následující podmínky

- a) žebřiny na seno a žlaby na krmivo a krmné doplňky musí být řešeny a umístěny tak, aby se zabránilo vzniku poranění nebo poškození očí a aby ovce nebo kozy nebyly ohroženy pádem žebřin nebo balíků krmiva,
- b) napáječky musí být řešeny a umístěny tak, aby se snížila na minimum možnost kontaminace výkaly nebo močí, riziko zmrznutí nebo rozlévání vody a předešlo se zranění; ošetřovatel je udržuje čisté a kontroluje nejméně jednou denně, při extrémních výkyvech počasí i častěji,
- c) zvláštní péče se musí věnovat udržování nástrojů používaných ke stříhání, označování zvířat a aplikaci antiparazitárních preparátů a vybavení na antiparazitární koupele ovcí v provozuschopném stavu. Ústí podavačů léků musí mít velikost odpovídající věku a plemeni ošetřovaných ovcí,
- d) pokud chovatel nemá potřebné zkušenosti ve všech otázkách chovu, mezi něž patří manipulace s ovci, asistence při porodech, dojení, stříhání, pokud se provádí, všechny prováděné metody koupelí a postřiků, úpravy paznehtů a ostatní jednoduché preventivní a léčebné zákroky podle pokynů veterinárního lékaře, musí si zajistit odbornou pomoc nebo dostupnost takového vybavení, které mu řešení běžných provozních problémů umožní,
- e) ovce a kozy lze jen výjimečně chovat jednotlivě, ve stájích musejí být plemence ovcí a koz před porodem a plemence ovcí a koz, které již rodily, ustájeny ve skupinových kotcích, pouze v období porodů a kojení mláďat mohou být ustájeny v individuálních kotcích; porody na pastvinách mohou probíhat jen u ovcí a koz, které jsou adaptovány na prostředí a místní podmínky,
- f) dospělé ovce plemen chovaných pro produkci vlny se minimálně jednou za rok ostříhají. Stříhací stroje musejí být pravidelně čistěny a dezinfikovány, aby byly v provozuschopném stavu, a jejich provedení musí být přiměřené velikosti a věku zvířat. Před a během stříhání se s ovci zachází opatrně, aby se předešlo zranění. Rány způsobené během stříhání musejí být okamžitě ošetřeny,
- g) ostříhané ovce se nevyhánějí mimo ustájovací prostory, pokud lze ve vztahu ke klimatickým podmínkám předpokládat, že ostříhání rouna bude mít škodlivý vliv na jejich zdravotní a kondiční stav,
- h) zvláštní pozornost se musí věnovat stavu paznehtů; mezi preventivní opatření patří úprava paznehtů prováděná v pravidelných intervalech, aby se omezilo šíření hniloby paznehtů a jiných infekcí. Ovce nesmí být vypouštěny na pastviny, na nichž hrozí vážné nebezpečí kontaminace. Vchody a východy budov a výběhů se udržují v dobrém stavu, bez překážek a upravené tak, aby nedocházelo ke zranění zvířat nebo poškození rouna,
- i) ohrazení musí být řádně provedeno a udržováno, aby se předešlo úniku a riziku poranění ovcí nebo koz. Při použití drátěného pletiva musí být ohrazení často kontrolováno a udržováno v napjatém stavu, aby se do něj zejména rohaté ovce nebo rohaté kozy nezachytávaly. Elektrické ohradníky musí být řešeny a udržovány tak, aby elektrický impuls nebo dotek vyvolal jen okamžité zneklidnění ovce,
- j) ke střežení ovcí nebo koz lze používat psy, kteří jsou pro tento účel vychováni, a to po době pozvolného navykání na střežená zvířata a jejich prostředí, ve kterém jsou chována,
- k) ovce a kozy musí být prohlédnuty nejméně jednou denně; jsou-li ovce nebo kozy chovány venku v bezpečných extenzivních podmínkách a je-li příznivé počasí, provádí se kontrola zvířat a zařízení pro chov zvířat nejméně jedenkrát týdně. Prohlídky se však musí provádět častěji, než je uvedeno ve větě první, je-li pohoda ovcí nebo koz ohrožena, a to zejména v době porodů, po ostříhání nebo koupeli, v době zvýšeného nebezpečí napadení mouchami nebo predátory a po významných změnách v řízení chovu nebo jiných podmínkách,

- l) biologická potřeba vody je u ovcí a koz kryta každodenně buď tak, že je jim podávána voda v dostatečném množství a náležité kvalitě, nebo je jim podáváno krmivo s dostatečným obsahem vody. Možná je i kombinace obou způsobů. Pouze krmivo s dostatečným množstvím vody nelze podávat u ovcí a koz v laktaci,
- m) podlahová plocha ve stájích pro ovce a kozy musí být minimálně
 1. 0,15 m² na 10 kg živé hmotnosti u bahnic nebo koz,
 2. 0,15 m² na 10 kg živé hmotnosti u jehňat nebo kůzlat,
 3. 0,25 m² na 10 kg živé hmotnosti u plemenných beranů nebo kozlů ve skupinovém kotci,
 4. 0,30 m² na 10 kg živé hmotnosti u plemenných beranů nebo kozlů v individuálním kotci.

§ 5

Minimální standardy pro ochranu koní, oslů a jejich kříženců chovaných jako zvířata hospodářská

Minimální standardy pro ochranu koní chovaných jako zvířata hospodářská se vztahují na koně a přiměřeně i na osly a jejich křížence chované jako zvířata hospodářská (dále jen „koně“). Stanovují se následující podmínky

- a) vazná stání mezi jednotlivými koňmi se oddělují stranovými zábranami,
- b) výška ke stropu ve stáji, kde jsou koně drženi nebo příležitostně uvázáni, musí být 1,5násobkem hůlkové výšky v kohoutku, ale nejméně 2,20 m; výška stropu se měří od úrovně podlahy, na které kůň stojí, ke konstrukci střechy nebo k jinému nejnižšímu stavebnímu prvku stáje; dveřní otvory, kudy koně procházejí, musejí mít takový tvar, aby jimi koně mohli procházet klidně a bezpečně; volný průchod ve stájových dveřích a dveřích boxu musí být minimálně 1,20 x 2,20 m; toto ustanovení se vztahuje od 1. 1. 2012 na nově budované stáje nebo poprvé do provozu uváděné stáje,
- c) při uvazování koní smí být použita pouze ohlávka nebo nákrční řemen. Toto neplatí při příležitostném uvazování. Kůň, který je ustájen ve stání, musí být uvázán tak, aby mohl ležet s hlavou položenou na zemi,
- d) při venkovním chovu delším než 24 hodin nepřetržitě je třeba zajistit na pastvině nebo ve výběhu napájecí zařízení,
- e) prostory, zejména vchody a východy budov a výběhů, se udržují bez překážek a cizích předmětů upravené tak, aby nedocházelo ke zranění zvířat,
- f) pro všechny koně starší než dva týdny, kteří nejsou napájeni podle vlastní potřeby zvířete nebo pomocí automatického napájecího systému, musí být jejich potřeba tekutin kryta napájením minimálně třikrát denně,
- g) pro všechny koně ustájené ve skupině, kteří nejsou krmeni do nasycení podle vlastní potřeby zvířete nebo pomocí automatického krmného systému, se zajistí přístup ke krmivu ve stejné době jako pro ostatní koně ve skupině; krmení se podává nejméně dvakrát denně a krmná dávka musí obsahovat stravitelnou vlákninu v dostatečném množství,
- h) ve stájích se hřibaty musí být zajištěno přirozené nebo umělé osvětlení; při použití umělého osvětlení po dobu od 9 do 17 hodin v intenzitě odpovídající přirozenému světlu,
- i) pro hřibata ustájená ve stájích se musí podestýlat vhodnou podestýlkou; to se vztahuje zejména na hřibata mladší než dva týdny,

- j) pro hříbata se nesmí používat nasazení náhubku nebo trvalé uvázání hříbčete v období do odstavu,
- k) kopyta koní musejí být pravidelně prohlížena. V případě potřeby musí být provedena úprava kopyt, aby nedocházelo k přerůstání rohoviny nebo jinému poškození kopyt, kopyta se v případě potřeby okovají nebo opatří jinou ochranou,
- l) technika připouštění a plocha pro připouštění koní se řeší tak, aby se předcházelo zranění plemenného hřebce nebo plemenné klisny,
- m) mechanická zařízení nutící zvířata k pohybu smí být zapínána na potřebnou dobu pod podmínkou, že jsou náležitě kontrolována a individuálně upravena; u klisen v období posledních 2 měsíců březosti nesmí být tato zařízení používána,
- n) vybavení, používané postroje a pomůcky mají být přiměřené stavbě těla, věkovým schopnostem a výkonnosti koně, nesmí mu působit poškození nebo poranění; pomůcky a vybavení využívající elektrický impuls, elektrické poháněče, ostruhy s ostrými výběžky nebo hroty se nesmí používat; jsou-li na ostruze kolečka, musí se volně otáčet,
- o) stájové chodby musejí mít minimálně šířku
 - 1. ve dvouřadých stájích 3 m,
 - 2. mezi dvěma řadami boxů, nebo řadou boxů a stěnou 3 m,
 - 3. mezi dvěma řadami boxů, nebo řadou boxů a stěnou, při zasouvacích dveřích boxů 2,5 m,
 - 4. mezi dvěma řadami boxů, když jsou koně sedláni ve stáji, 3,5 m;
toto ustanovení se vztahuje od 1. 1. 2012 na nově budované stáje nebo poprvé do provozu uváděné stáje,
- p) podlaha stání musí být v přední třetině vodorovná, v zadní části se sklonem minimálně 1,5 %, podlahy loží k volnému ustájení a podlaha boxu musí mít minimální sklon 1,5 %; toto ustanovení se vztahuje od 1. 1. 2012 na nově budované stáje nebo poprvé do provozu uváděné stáje,
- q) další požadavky na prostory pro ustájení koní stanoví příloha č. 3 této vyhlášky, která se od 1. 1. 2012 vztahuje na nově budované stáje nebo poprvé do provozu uváděné stáje.

§ 5a

Minimální standardy pro ochranu koní, oslů a jejich kříženců chovaných jako zvířata v zájmovém chovu

- (1) Ustanovení § 1a se vztahuje na koně, osly a jejich křížence chované jako zvířata v zájmovém chovu obdobně.
- (2) Chovatel koní chovaných jako zvířata v zájmovém chovu a přiměřeně také chovatel oslů a kříženců koní a oslů chovaných jako zvířata v zájmovém chovu musí dodržovat
 - a) minimální standardy zařízení uvedené v § 1b,
 - b) obecné požadavky na chov zvířat uvedené v § 1c,
 - c) minimální standardy pro ochranu koní, oslů a jejich kříženců uvedené v § 5 písm. a) a c) až n) a
 - d) minimální standardy pro ochranu koní, oslů a jejich kříženců uvedené v § 5 písm. b) a o) až q).

- (3) Ustanovení odstavce 2 písm. d) se vztahuje na nově budované, rekonstruované nebo poprvé do provozu uváděné stáje od 1. ledna 2023.

§ 6

Minimální standardy pro ochranu kachen, hus a krůt

- (1) Toto ustanovení se vztahuje na kachny domácí (*Anas platyrhynchos*), kachny pižmové (*Cairina moschata*) a hybridy kachny pižmové a kachny domácí (dále jen „kachny“), husy domácí (*Anser anser* f. *domesticus*, *Anser cygnoides* f. *domesticus*) a jejich křížence (dále jen „husy“) a krůty (*Meleagris gallopavo*) (dále jen „krůty“).
- (2) Při provádění prohlídek hejna nebo skupiny kachen, hus nebo krůt nesmí docházet ke zbytečnému hluku nebo rušení. Při celkové prohlídce hejna nebo skupiny kachen, hus nebo krůt se zvláštní pozornost musí věnovat tělesné kondici, pohybům nebo dalším vzorcům chování, dýchání, stavu opeření, očí, kůže, zobáku, končetin, běháků a drápů, přítomnosti vnějších parazitů, kvalitě trusu, spotřebě potravy a vody a přírůstkům.
- (3) Podlaha musí poskytovat dostatečnou plochu k tomu, aby všechny kachny, husy nebo krůty mohly odpočívat zároveň, a musí být pokryta vhodnou podestýlkou. Podestýlka musí být poskytnuta a udržována, pokud je to možné, v suchém, drolivém stavu, aby se kachny, husy nebo krůty mohly udržovat v čistotě. Ty části ustájovacích prostorů, s nimiž kachny, husy nebo krůty přicházejí do styku, se důkladně vyčistí a vydezinfikují pokaždé po vyskladnění a před dalším naskladněním.
- (4) Krmné a napájecí zařízení musí být navrženo, zkonstruováno, umístěno, obsluhováno a udržováno tak, aby se omezila kontaminace krmiva a vody, aby k nim všechny kachny, husy nebo krůty měly dostatečný přístup a aby zařízení fungovalo za všech klimatických podmínek a spotřeba vody a krmiva mohla být regulována.
- (5) V případě volného výběhu musí být zajištěn volně přístupný přístřešek určený k ochraně kachen, hus nebo krůt před nepříznivými klimatickými podmínkami. Tento přístřešek musí být dostatečně velký, aby pojal všechny husy, kachny nebo krůty najednou, a jeho podlaha musí být udržována v suchu. V systémech volného výběhu, v nichž existuje riziko kontaminace půdy organismy, které by mohly poškodit zdraví kachen, hus nebo krůt, toto riziko musí být sníženo na minimum, například pomocí střídavě používaných uzavřených výběhů.
- (6) V případě kachen, hus a krůt držených za účelem chovu musí být k dispozici odpovídající počet vhodně navržených prostorů pro hnízda odpovídající velikosti nebo musí být umístěno na prostor pro hnízda dostatečné množství slámy nebo podobného materiálu. Snášková hnízda pro kachny a plochy pro odpočinek pro kachny a husy nesmí být tak vysoko nad podlahou, aby zvířatům jejich používání působilo potíže nebo aby pro ně znamenalo riziko poranění. Snášková hnízda pro husy musí být umístěna na podlaze.
- (7) Velikost prostoru pro kachny, husy a krůty musí být taková, aby byly splněny jejich požadavky na prostředí, s ohledem na jejich věk, pohlaví, živou hmotnost, zdravotní stav a jejich potřebu volnosti pohybu a projevů normálního sociálního chování daného druhu. Velikost skupiny musí být taková, aby nevedla k poruchám chování či jiným poruchám nebo poranění.
- (8) Dospělé krůty se nesmí chovat v klecích, s výjimkou dočasného umístění chovných krůt do klecí ve snáškovém období. Perforované podlahy nejsou povoleny s výjimkou prostorů nad odtoky v blízkosti napájecích zařízení.
- (9) Kachny a husy nesmí být nošeny hlavou dolů nebo zdvihány pouze za nohy, musí být podepírány rukou umístěnou pod jejich tělem a paží kolem jejich těla tak, aby křídla zůstala u těla. Těžší kusy

musí být nošeny jednotlivě. Krůty nesmí být zdvihány pouze za jednu nohu. Pokud jsou krůty nošeny, musí být nošeny jednotlivě, za pomoci metod odpovídajících jejich velikosti a hmotnosti. Malé krůty musí být drženy za obě nohy nebo musí být opřeny o paži a tělo osoby provádějící odchyt. Větší krůty musí být nošeny za jednu nohu a úhlopříčně položené křídlo.

- (10) Nejpozději do 21 dnů věku kachen, hus nebo krůt musí být světelný režim takový, aby předcházela vzniku zdravotních problémů a problémů chování. Musí se dodržovat 24hodinový cyklus s nepřerušovanými periodami tmy, tvořícími přibližně jednu třetinu dne.
- (11) Ze živých kachen a hus se nesmí vyškubávat nezralé peří, včetně prachového peří.

§ 7

Obecné zásady pro ochranu nosnic

- (1) Minimální standardy pro ochranu slepic druhu kur domácí (*Gallus gallus f. domestica*), které dosáhly snáškové zralosti a jsou chovány pro produkci vajec nezamýšlených k líhnutí (dále jen „nosnice“) se nevztahují na zařízení, ve kterém je chováno méně než 350 nosnic, a na zařízení pro chovné slepice.
- (2) Pro účely této vyhlášky se rozumí
 - a) hnízdem oddělený prostor pro snášku vajec pro jednu nosnici nebo pro skupinu nosnic (skupinové hnízdo), mezi jehož složky dna se nesmí používat drátěná oka, která by mohla přijít do styku s nosnicemi,
 - b) stelivem jakýkoli drolivý materiál, který nosnicím umožňuje uspokojovat jejich etologické potřeby,
 - c) využitelnou plochou prostor nejméně 30 cm široký se sklonem podlahy nepřesahujícím 14 % a s výškou (světlostí) nejméně 45 cm. Prostory pro hnízda se nepovažují za využitelný prostor.
- (3) Hladina hluku musí být snížena na minimum. Je třeba se vyvarovat stálého nebo náhlého hluku. Ventilace, krmná technologie nebo jiná zařízení musí být konstruována, umístěna a provozována tak, aby při tom vznikala co nejmenší hluk. Totéž platí i pro jejich údržbu.
- (4) Všechny budovy musí být natolik osvětleny, aby se nosnice mohly vzájemně vidět a být viděny, aby mohly zkoumat vizuálně své okolí a vykazovat běžnou úroveň činnosti. Tam, kde je přirozené světlo, musí být okna uspořádána tak, aby bylo světlo rozloženo rovnoměrně po celém prostoru. Po prvních dnech adaptace musí být světelný režim takový, aby nedocházelo ke zdravotním potížím a poruchám chování. Musí se dodržovat 24hodinový režim osvětlení, který musí zahrnovat přiměřenou nepřerušovanou dobu tmy trvající jednu třetinu dne tak, aby si nosnice mohly odpočinout a aby nedocházelo k jejich utrpení. Při tlumení světla se zajistí doba stmívání dostatečně dlouhá k tomu, aby se nosnice mohly nerušeně a bez nebezpečí poranění usadit.
- (5) Části budovy, vybavení nebo nástrojů, s nimiž nosnice přicházejí do styku, musí být důkladně čištěny a pravidelně dezinfikovány, v každém případě při každém vyprázdnění klece a před jejím novým obsazením nosnicemi. Po dobu obsazení klecí se musí povrchy a veškerá zařízení udržovat v čistotě. Uhynulé nosnice se musí odklízet denně. Trus je třeba odstraňovat tak často, jak je nutné podle použité technologie.
- (6) Klece musí být zabezpečeny tak, aby nedocházelo k úniku nosnic. Technologické systémy se dvěma nebo více podlažími klecí musí být opatřeny vybavením, nebo musí být přijata taková opatření, která umožní bezproblémovou kontrolu všech podlaží a usnadní vyjímání nosnic.

- (7) Tvar a rozměry dvířek klece musí být takové, aby bylo možno vyjmout dospělou nosnici bez zbytečného utrpení nebo zranění.
- (8) Chovatelé nosnic musí při chovu splňovat minimální standardy pro ochranu nosnic a dále standardy podle volby technologie pro
 - a) alternativní systémy,
 - b) neobohacené klecové systémy,
 - c) obohacené klecové systémy.

§ 8

Minimální standardy pro ochranu nosnic v alternativních systémech chovu

- (1) Všechny nově budované nebo rekonstruované alternativní systémy chovu a všechny systémy chovu poprvé uváděné do provozu musí splňovat pro všechny nosnice následující požadavky
 - a) žlábkové krmítko poskytující nejméně 10 cm délky krmného prostoru na jednu nosnici, nebo kruhové krmítko poskytující nejméně 4 cm délky krmného prostoru na nosnici,
 - b) nepřetržitou žlábkovou napáječku poskytující 2,5 cm délky napájecího prostoru na nosnici, nebo kruhové napáječky poskytující 1 cm délky napájecího prostoru na nosnici,
 - c) tam, kde se používají kapátkové nebo kalíškové napáječky, nejméně jedna taková napáječka pro každých 10 nosnic. Tam, kde jsou instalována napájecí zařízení, musí mít každá nosnice v dosahu nejméně dvě kapátkové nebo kalíškové napáječky,
 - d) nejméně jedno hnízdo pro každých 7 nosnic. Pokud se používají skupinová hnízda, musí být nejméně 1 m² hnízdního prostoru pro maximálně 120 nosnic,
 - e) přiměřené hřady, bez ostrých okrajů, skýtající nejméně 15 cm na jednu nosnici. Hřady nesmí být instalovány nad stelivem a vodorovná vzdálenost mezi hřady a stěnou musí být nejméně 20 cm,
 - f) nejméně 250 cm² prostoru se stelivem na jednu nosnici, přičemž stelivo zabírá nejméně jednu třetinu plochy.
- (2) Podlaha musí být konstruována tak, aby poskytovala přiměřenou oporu každému z dopředu směřujících prstů obou běháků.
- (3) Pokud se používají systémy chovu, kde se nosnice mohou volně pohybovat mezi různými podlažími,
 - a) nesmějí zde být umístěna více než čtyři podlaží,
 - b) výška (světlost) mezi podlažími musí být nejméně 45 cm,
 - c) napájecí a krmná zařízení musí být rozmístěna tak, aby poskytovala stejný přístup všem nosnicím,
 - d) podlaží musí být uspořádána tak, aby se zabráňovalo padání trusu do nižších podlaží.
- (4) Pokud mají nosnice přístup k volným otevřeným výběhům,
 - a) musí být k dispozici několik otvorů umožňujících přímý přístup do venkovního prostoru, nejméně 35 cm vysokých a 40 cm širokých, a táhnoucích se podél budovy po celé její délce; v každém případě musí být na skupinu čítající 1000 nosnic dostupných celkem 2 m otvorů,

- b) výběhy musí být na ploše rozměrem vyhovující hustotě osazení a povaze pozemku, aby nedocházelo ke kontaminaci,
 - c) výběhy musí být vybaveny přístřeškem na ochranu před nepříznivými klimatickými vlivy a predátory a v případě potřeby vhodnými napáječkami.
- (5) Hustota osazení nesmí překročit 9 nosnic na 1 m² využitelné plochy.
- (6) Minimální požadavky stanovené v odstavci 1 se vztahují na všechny alternativní systémy od 1. ledna 2007.

§ 9

Minimální standardy pro ochranu nosnic v neobohacených klecových systémech

- (1) Všechny neobohacené klecové systémy musí splňovat pro všechny nosnice následující požadavky
- a) pro každou nosnici v kleci musí být zajištěna podlahová plocha alespoň 550 cm², měřeno půdorysně, kterou lze užívat bez omezení; nezapočítávají se do ní zejména zvednuté okrajové plochy zabraňující plýtvání s krmivem, které mohou omezovat využitelný volný prostor,
 - b) klec musí být vybavena žlábkovým krmítkem přístupným bez omezení; délka krmného prostoru musí být nejméně 10 cm na jednu nosnici v kleci,
 - c) pokud nejsou k dispozici kapátkové nebo kalíškové napáječky, musí být každá klec vybavena souvislou žlábkovou napáječkou stejné délky jako žlábkové krmítko uvedené v písmenu b). Tam, kde jsou instalována napájecí zařízení, musí být v dosahu každé klece nejméně dvě kapátkové nebo kalíškové napáječky,
 - d) výška klece musí být alespoň 40 cm na 65 % plochy klece a v žádném místě nesmí být nižší než 35 cm,
 - e) podlahy klecí musí být konstruovány tak, aby poskytovaly přiměřenou oporu každému z dopředu směřujících prstů obou běháků. Sklon podlahy nesmí překročit 14 % nebo 8°. V případě podlah vyrobených z pletiva s nepravoúhlými oky může být sklon větší,
 - f) klece musí být vybaveny vhodnými prostředky na zkracování drápů.
- (2) Chov nosnic v neobohacených klecových systémech uváděný v odstavci 1 je povolen do 31. prosince 2011.
- (3) Žádné klece uvedené v odstavci 1 se nesmějí stavět ani poprvé uvádět do provozu.

§ 10

Minimální standardy pro ochranu nosnic v obohacených klecových systémech

Všechny klece v obohacených klecových systémech musí splňovat minimálně následující požadavky

- a) nosnice musí mít
 - 1. nejméně 750 cm² prostoru v kleci na jednu nosnici, z toho 600 cm² využitelné plochy; výška klece jiná než ta, která je nad využitelnou plochou, musí být alespoň 20 cm v každém bodě a žádná klec nesmí mít celkovou plochu menší než 2000 cm²,
 - 2. hnízdo,
 - 3. stelivo, který umožňuje klovení a hrabání,

4. vhodné hřady skýtající nejméně 15 cm na jednu nosnici,
- b) musí být zajištěno žlábkové krmítko, které je možno používat bez omezení; délka krmného prostoru musí být nejméně 12 cm na jednu nosnici v kleci,
- c) každá klec musí mít napájecí systém přiměřený velikosti skupiny; tam, kde jsou kapátkové napáječky, musí mít každá nosnice v dosahu nejméně dvě kapátkové nebo kalíškové napáječky,
- d) pro usnadnění kontroly, instalace a snížení počtu nosnic musí být mezi řadami klecí ulička o minimální šířce 90 cm a mezi podlahou budovy a spodní řadou klecí musí být ponechána mezera nejméně 35 cm,
- e) klece musí být vybaveny vhodnými prostředky pro zkracování drápů.

§ 11

Požadavky na hospodářství a požadavky na chov kuřat chovaných na maso, obsah záznamů o chovu kuřat chovaných na maso, obsah údajů a seznam vzorků, které jsou chovatelé povinni poskytovat osobě uvedené v § 20 odst. 1 písm. j) zákona

- (1) Při chovu kuřat chovaných na maso musí být napáječky umístěny a udržovány tak, aby se minimalizovalo rozlití. Krmivo musí být kuřatům chovaným na maso dostupné buď nepřetržitě nebo dávkovaně a nesmí jim být odebráno dříve než 12 hodin před předpokládaným časem porážky.
- (2) Všechna kuřata chovaná na maso musí mít stále přístup k suché a na povrchu kypře podestýlce.
- (3) Při chovu kuřat chovaných na maso musí být větrání dostatečné, aby se zamezilo jejich přehřátí, a v případě potřeby se spojuje se systémy vytápění, aby se odstranila nadměrná vlhkost.
- (4) Při chovu kuřat chovaných na maso musí být hladina hluku snížena na minimum. Ventilátory, krmná zařízení a ostatní vybavení musí být konstruovány, umístěny, provozovány a udržovány tak, aby působily co možná nejméně hluku.
- (5) Při chovu kuřat chovaných na maso musí mít všechny budovy, ve kterých jsou chována kuřata chovaná na maso, osvětlení o intenzitě alespoň 20 luxů během dob osvětlení, které se měří na úrovni očí kuřete chovaného na maso a které ozařuje přinejmenším 80 % užité plochy. Dočasné snížení intenzity osvětlení je možné, pokud je to nezbytné na základě doporučení veterinárního lékaře. Do sedmi dnů od ustájení kuřat chovaných na maso až do tří dnů před stanoveným časem porážky musí osvětlení odpovídat čtyřicetihodinovému rytmu a zahrnovat doby tmy s celkovým trváním alespoň 6 hodin, přičemž musí být zajištěna alespoň jedna nepřetržitá doba tmy trvající alespoň 4 hodiny, vyjma dob, kdy je osvětlení tlumené.
- (6) Všechna kuřata chovaná na maso musí být alespoň dvakrát denně kontrolována. Zvláštní pozornost musí být věnována znakům, které svědčí o snížené úrovni pohody zvířat nebo zdraví zvířat. Kuřata chovaná na maso s vážnými zraněními nebo se zjevnými příznaky zdravotních potíží, jako například kuřata chovaná na maso s obtížemi při chůzi, se závažnými případy patologického obsahu tekutin v tělní dutině nebo závažnými znetvořeními, a kuřata chovaná na maso, která pravděpodobně trpí, musí být vhodně ošetřena nebo bezodkladně poražena. Veterinární lékař musí být kontaktován, kdykoliv to zdravotní stav kuřat chovaných na maso vyžaduje.
- (7) Části budov, vybavení nebo přístrojů, které jsou ve styku s kuřaty chovanými na maso, musí být důkladně očištěny a vydezinfikovány vždy po provedení konečné depopulace, a to před umístěním

nového hejna do haly. Veškeré stelivo musí být po konečné depopulaci haly odstraněno a očištěná a vydezinfikovaná hala musí být opatřena čistým stelivem.

- (8) Chovatel vede pro každou halu v hospodářství záznamy stanovené jiným právním předpisem⁵⁾.
- (9) Obsah údajů a seznam vzorků, které jsou chovatelé povinni poskytovat za každé jednotlivé hejno kuřat chovaných na maso osobě uvedené v § 20 odst. 1 písm. j) zákona:
- a) počet kuřat chovaných na maso v hejnu kuřat chovaných na maso na počátku výkrmu,
 - b) využitelná plocha v m²,
 - c) hybrid nebo plemeno kuřat chovaných na maso, jsou-li známy,
 - d) počet dní výkrmu kuřat chovaných na maso, tedy délka výkrmového turnusu,
 - e) počet kuřat chovaných na maso odeslaných na porážku, tedy počet kuřat chovaných na maso, která zůstala v hejnu kuřat chovaných na maso po odebrání kuřat chovaných na maso určených k prodeji nebo po provedené brakaci, kterou se rozumí usmrcování nemocných nebo zraněných kuřat chovaných na maso,
 - f) denní míra úmrtnosti hejna a kumulativní denní míra úmrtnosti hejna,
 - g) počet kuřat chovaných na maso uhynulých během přepravy na jatka,
 - h) výsledky postmortálního vyšetření na jatkách podle § 11a odst. 6 a 7.

§ 11a

Požadavky na hospodářství, požadavky na obsah a vedení dokumentace a požadavky na chov kuřat chovaných na maso při hustotě osazení vyšší než 33 kg/m²

- (1) Při chovu kuřat chovaných na maso při hustotě osazení vyšší než 33 kg/m² vlastník nebo držitel v hale vede a uchovává k případnému předložení soubornou dokumentaci s podrobným popisem produkčních systémů. Tato dokumentace zahrnuje především podrobné technické údaje o hale a jejím vybavení, zejména:
- a) plán haly včetně rozměrů ploch, na kterých jsou chována kuřata chovaná na maso,
 - b) větrací systém a případně chladicí a tepelný systém, a to včetně jejich umístění, plán větrání s přesnými údaji o parametrech cílové kvality vzduchu, jako jsou proudění vzduchu, rychlost vzduchu a teplota,
 - c) systémy pro krmení a napájení a jejich umístění,
 - d) poplašné systémy a nouzové systémy pro případ výpadku jakéhokoli automatizovaného nebo mechanického vybavení nezbytného pro zdraví a pohodu zvířat,
 - e) druh podlahové krytiny a běžně používané stelivo.
- (2) Dokumentace uvedená v odstavci 1 musí být na požádání předložena příslušnému orgánu ochrany zvířat a musí být průběžně aktualizována. Zaznamenávají se zejména technické kontroly větracího systému a poplašného systému. Vlastník nebo chovatel musí neprodleně oznámit příslušnému orgánu ochrany zvířat případné změny v dané hale, změny vybavení nebo postupů, které mohou ovlivnit pohodu kuřat chovaných na maso.
- (3) Vlastník nebo chovatel, kromě požadavků stanovených v § 11, musí zajistit, aby každá hala v hospodářství byla vybavena větracím systémem a případně vytápěcím a chladicím systémem, které jsou projektovány, zkonstruovány a provozovány tak, aby

- a) koncentrace amoniaku (NH_3) nepřekročila 20 ppm a koncentrace oxidu uhličitého (CO_2) nepřekročila 3 000 ppm, přičemž měření se provádí na úrovni hlav kuřat chovaných na maso,
 - b) vnitřní teplota nepřesáhla vnější teplotu o více než 3 °C, pokud tato vnější teplota ve stínu překračuje 30 °C,
 - c) průměrná relativní vlhkost naměřená v hale hospodářství v průběhu 48 hodin nepřekročila 70 %, pokud je venkovní teplota nižší než 10 °C.
- (4) Je-li hustota osazení vyšší než 33 kg/m², v doprovodné dokumentaci k hejnu kuřat chovaných na maso odesílané na jatka spolu s příslušným hejnem se uvedou údaje o denní míře úmrtnosti a kumulativní denní míře úmrtnosti vypočítané vlastníkem nebo chovatelem a údaje o hybridu nebo plemeni kuřat. Denní mírou úmrtnosti se rozumí počet kuřat chovaných na maso, která uhynula v jedné hale ve stejný den, včetně kuřat chovaných na maso, která byla brakována z důvodu onemocnění nebo i z jiných důvodů, vydělený počtem kuřat chovaných na maso, která se v uvedený den nacházejí v hale, vynásobeno 100. Kumulativní denní mírou úmrtnosti se rozumí součet denních měř úmrtnosti.
- (5) Pod dohledem úředního veterinárního lékaře se údaje uvedené v odstavci 4, jakož i počet kuřat chovaných na maso, která byla při příjezdu mrtvá, zaznamenají s uvedením hospodářství a haly v hospodářství. Věrohodnost údajů a kumulativní denní míry úmrtnosti se ověří s ohledem na počet poražených kuřat chovaných na maso a na počet kuřat chovaných na maso, která byla při příjezdu na jatka mrtvá.
- (6) Úřední veterinární lékař vyhodnotí v rámci kontrol uskutečňovaných podle nařízení (ES) č. 854/2004 výsledky postmortálního vyšetření, aby zjistil další možné známky nedostatečné pohody zvířat v hospodářství nebo v hale v hospodářství původu, jako jsou například abnormální míra kontaktní dermatitidy, parazitární onemocnění a systémová onemocnění.
- (7) Odpovídá-li míra úmrtnosti uvedená v odstavci 4 či výsledky postmortálního vyšetření uvedeného v odstavci 6 nedostatečné pohodě zvířat, úřední veterinární lékař oznámí příslušné údaje vlastníkově nebo chovateli zvířat a místně příslušnému orgánu veterinární správy.

§ 11b

Kritéria pro povolení zvýšené hustoty osazení, která překračuje hustotu 39 kg/m², a to maximálně o 3 kg/m²

- (1) Kritéria pro povolení zvýšené hustoty osazení, která překračuje hustotu 39 kg/m², a to maximálně o 3 kg/m², jsou následující:
- a) sledování daného hospodářství prováděné příslušným orgánem ochrany zvířat během posledních 2 let neodhalilo žádné nedostatky, pokud jde o požadavky stanovené právními předpisy upravujícími ochranu a chov kuřat chovaných na maso⁶⁾,
 - b) sledování vlastníkem nebo držitelem hospodářství se provádí za použití příruček osvědčených řídicích postupů, které obsahují pokyny k dodržení právních předpisů upravujících ochranu a chov kuřat chovaných na maso⁶⁾,
 - c) u nejméně sedmi po sobě následujících kontrolovaných hejn v hale byla kumulativní denní úmrtnost nižší než 1 % + 0,06 % vynásobeno věkem poraženého hejna vyčísleným ve dnech.

- (2) Pokud příslušný orgán ochrany zvířat neprováděl během posledních dvou let v daném hospodářství sledování, musí být provedeno alespoň jedno sledování s cílem ověřit, zda byl splněn požadavek podle odstavce 1 písmene a).
- (3) Odchylně od odstavce 1 písm. c) může příslušný orgán rozhodnout o zvýšení hustoty osazení, poskytl-li vlastník či držitel dostatečné vysvětlení k výjimečné povaze vyšší kumulativní denní míry úmrtnosti nebo prokázal-li, že není v jeho možnostech ovlivnit její příčiny.

§ 12

Minimální standardy pro ochranu běžců

- (1) Minimální standardy ochrany běžců druhů pštros dvouprstý (*Struthio camelus*), nandu pampový (*Rhea americana*) a emu hnědý (*Dromaius novaehollandiae*) stanoví následující podmínky
 - a) oplocení hospodářství je minimálně 180 cm vysoké, v rozích zaoblené, dostatečně silné a bezpečné, aby v případě nárazu nedocházelo k poranění běžců. Zařízení musí být zabezpečeno proti vnikání větších druhů volně žijících zvířat nebo toulavých psů,
 - b) minimální velikost výběhu na každého dospělého pštrosa dvouprstého je 300 m²,
 - c) minimální velikost výběhu na každého dospělého nandu pampového nebo emu hnědého je 100 m².
- (2) Stáje nebo přístřešky pro pštrosy dvouprsté, nandu pampové a emu hnědé musí být vzdušné, větratelné a zabraňovat průvanu. Výška stropu musí umožňovat volný pohyb stojícího zvířete. Veškeré průchody musí umožňovat bezpečný pohyb zvířete bez možnosti poranění.
- (3) Minimální plocha stáje nebo přístřešku na jednoho pštrosa dvouprstého je pro
 - a) dospělý kus 5 m², kdy minimální celková plocha pro tuto kategorii je 30 m²,
 - b) mladý kus ve věku 1 až 2 roky postupně zvětšována od 2 m² do 4 m², kdy minimální celková plocha pro tuto kategorii je 30 m²,
 - c) kuře od vylíhnutí do 1 roku postupně zvětšována od 0,3 m² do 2 m², kdy minimální celková plocha pro tuto kategorii je 5 m².
- (4) Minimální plocha stáje nebo přístřešku na jednoho nandu pampového nebo emu hnědého je pro
 - a) dospělý kus 2 m², kdy minimální celková plocha pro tuto kategorii je 15 m²,
 - b) mladý kus ve věku 1 až 2 roky postupně zvětšována od 0,8 m² do 1,5 m², kdy minimální celková plocha pro tuto kategorii je 15 m²,
 - c) kuře od vylíhnutí do věku 1 roku postupně zvětšována od 0,15 m² do 0,8 m², kdy minimální celková plocha pro tuto kategorii je 2 m².
- (5) Individuálně smí být držen pštros dvouprstý, nandu pampový a emu hnědý jen po dobu nezbytnou při nemoci, poranění nebo v době agresivního chování. Při tom mu musí být umožněno vidět a slyšet ostatní ptáky v chovu.
- (6) Ustanovení odstavců 3 a 4 se vztahují na nově budované, rekonstruované nebo poprvé do provozu uváděné stáje pro pštrosy dvouprsté, nandu pampové a emu hnědé a od 1. ledna 2023 se vztahují na všechny stáje pro pštrosy dvouprsté, nandu pampové a emu hnědé.

§ 13

Minimální standardy pro ochranu králíků

- (1) Chovatel musí zajistit, aby prostory pro chov králíků králíkům umožňovaly
 - a) vstávat, uléhat a otáčet se bez obtíží, a zaujmout pozici vsedě se vzpřímenýma ušima,
 - b) ležet v uvolněné pozici s protaženými pánevními končetinami,
 - c) provádět normální pohyby při péči o povrch těla, přijímání potravy, vody a při hryzání, a
 - d) projevovat jiné chování, například průzkumné a, je-li to vhodné, chování při hnízdění a mateřské chování.
- (2) Ve všech budovách musí chovatel zajistit intenzitu světla dostatečnou k tomu, aby na sebe králíci navzájem viděli, aby mohli zrakem prozkoumávat své okolí a vyvíjet normální aktivity. Světelný režim a intenzita světla musí být takové, aby předcházely vzniku behaviorálních a zdravotních problémů. Chovatel musí dodržovat 24hodinový cyklus s dostatečně dlouhými nepřerušovanými periodami tmy, tvořícími přibližně třetinu dne, aby zvířata měla možnost odpočívat a projevovat své noční aktivity. V rámci světelného režimu je králíkům poskytováno období stmívání.
- (3) U systému ustájení s pevnou podlahou nebo u podestýlkových boxů chovatel zajistí vhodný materiál, zejména slámu, seno, dřevěné klacíky, které umožní snížení agresivity králíků a obrušování jejich zubů. V případě roštového ustájení chovatel zajistí dřevěné klacíky nebo jiný vhodný materiál, který nezpůsobí nefunkčnost technologie.
- (4) Klece pro králíky chované venku musí být izolované, dobře větrané a navrženy tak, aby králíci mohli bez obtíží udržovat svou tepelnou rovnováhu, a musí být zkonstruovány tak, aby chránily králíky před větrem, přímým slunečním světlem, srážkami, horkem, chladem a vlhkostí.
- (5) Samice králíků musí mít přístup ke svým hnízdním boxům nejméně tři dny před očekávaným porodem, aby si mohly vytvořit hnízdo. Chovatel musí králíkům poskytnout dostatečné množství materiálů pro stavbu hnízda, zejména slámy, hoblin nebo jiných přírodních materiálů. Všechny kojící samice králíků musí mít možnost vzdálit se od svých mláďat.
- (6) Samice králíků s mláďaty musí mít zrakový nebo sluchový a čichový kontakt s příslušníky téhož druhu.
- (7) Mladí králíci nesmí být odstaveni dříve než ve věku 28 dnů.
- (8) Jateční králíci, kteří ještě nedospěli, nesmí být ustájeni individuálně. Systém ustájení s pevnou podlahou nebo podestýlkové boxy musí mít určitou plochu pokrytou vhodnou podestýlkou. V případě roštového ustájení králíků musí být klece vybaveny perforovanou plastovou podlahou, nebo v části podlahy plastovou platformou.
- (9) Odstavce 1 až 8 se vztahují na zařízení, ve kterých je chováno více než 100 kusů dospělých králíků.
- (10) Ustanovení odstavců 2 až 4 a 6 až 9 se vztahují na všechna zařízení pro chov králíků od 1. ledna 2023. Ustanovení odstavců 1 a 5 se vztahují na všechna zařízení pro chov králíků od 1. ledna 2030.

§ 14

Minimální standardy pro ochranu jelenovitých ve farmovém chovu

- (1) Minimální standardy upravují požadavky péče v chovech jelenovitých, zejména jelena lesního (*Cervus elaphus*), siky (*Cervus nippon*) a daňka evropského (*Dama dama*) na farmách zaměřených na jejich hospodářské využití.
- (2) Pro chov jelena lesního a daňka evropského se počítá s hustotou chovaných zvířat od 0,5 do 15 kusů na 1 ha podle přírodních podmínek a intenzity příkrmování. Plocha farmy se rozdělí podle místních podmínek do více výběhů, aby se zabezpečila péče o pastviny rotačním systémem pastvy. K rozdělení pastvin se používají pevné pletivové nebo elektrické ohradníky z několika vodičů umístěných nad sebou. Elektrické ohradníky musí být zviditelněny použitím pruhu textilie o šíři 5 až 10 cm. Nelze použít nepřerušovaný elektrický proud, použité impulsy mají mít délku maximálně 2 sekundy. Na zimní období může být vyčleněn pro zvířata zmenšený výběh.
- (3) Pokud se na farmě zřizují přeháněcí uličky, mají být alespoň 5 až 6 m široké.
- (4) Při zřizování kotců pro zvířata pro zimní ubytování, karanténu apod. se počítá s plochou
 - a) 2 m² pro odstavené kolouchy do 25 kg,
 - b) 2,5 m² pro kolouchy ve věku 5 až 11 měsíců – od 40 kg do 90 kg,
 - c) 3 m² a více v případě ustájení ročků a dospělých zvířat nad 75 kg.
- (5) Pokud jsou mláďata umístěna do uzavřených ustájovacích prostor v zimním období, dostává je pro kolouchy kotec o půdorysu 3 x 4 m pro 5 kusů, pro odchov daňcat kotec o půdorysu 4 x 2,5 m pro 6 kusů.
- (6) Při stavbě kotců lze použít dřevěnou konstrukci, stěny kotců musí být pro jeleny alespoň 1,8 m vysoké a do výše 1 m pevné, zbývající část stěn může být z pletiva, pro daňky se doporučuje používat pevné celé stěny. Betonová podlaha v kotcích je pokrytá podestýlkou.
- (7) Na každé farmě musí být dostatečný zdroj vody k napájení zvířat. Biologická potřeba vody u jelenovitých je kryta buď trvalým přístupem zvířat k napájecímu, nebo jim musí být denně podávána napájecí voda.
- (8) Laktující samice musí mít zajištěn trvalý přístup k napájecí vodě.
- (9) Napájecí zařízení musí být umístěna tak, aby se na minimum snížila možnost kontaminace vody výkaly nebo močí, nebo rozlévání vody, rozbahnění terénu, případně poranění zvířat.
- (10) Při manipulaci se zvířaty se musí jednat klidně, při přehánění se zvířata natlačují pomalu. Psi se používají pouze tehdy, jsou-li speciálně cvičeni.

§ 15

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost.

Ministr:

Ing. Palas v. r.

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 208/2004 Sb.**Další požadavky na prostory pro ustájení skotu****1. Krávy – minimální rozměry vazného stání**

Živá hmotnost v kg	Šířka stání v mm	Délka krátkého stání v mm	Délka středního stání v mm	Délka dlouhého stání v mm
do 550	1120	1830	2210	2390
550 až 650	1150	1900	2300	2480
nad 650	1180	1960	2360	2560

2. Minimální rozměry při volném ustájení skotu

Kategorie	Box (kotec) - plocha lehárny v m ² / kus nebo živá hmotnost	Šířka pohybových chodeb v mm		Rozměry boxových loží v mm			Rozměry kombiboxu v mm	
		jednosměrné	obousměrné	délka		šířka	délka	šířka
				jedna řada	protilehlé řady			
Krávy	5,00 / kus	850	1600	2300	2050	1100	1750	1100
Porodní kotec pro volné telení	9,00 / kus							
Jalovice	0,90 / 100 kg ž.hm.	850	1600	1900 až 2300 1)	1700 až 2050 1)	800 až 1100 1)		
Výkrm býků stlané	0,90 / 100 kg ž.hm.	1100 2)	2100 2)					
Výkrm býků celoro- štové	0,45 / 100 kg ž.hm.							

Poznámka:

¹⁾ Podle hmotnosti od 200 kg.

²⁾ Pohybová chodba musí být minimálně stejně široká jako vstupní a výstupní otvor ze stáje.

Při počtu hospodářských zvířat více než 25 kusů ve skupině je nutno rozměry zvětšit minimálně o 30 %.

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 208/2004 Sb.

Další požadavky na prostory pro ustájení prasat

1. Světla šířka přeháněcích uliček pro prasata

Kategorie	Minimální šířka uličky v mm
Prasnice a prasničky	800
Dochov selat - ustájení v kotcích	650
Dochov selat - ustájení ve vícepodlažních bateriích klecí	800
Výkrm prasat	650
Kanci	950

Poznámka:

Světlou šířkou se rozumí rozměr mezi okraji přesahujících dílů hrazení do uličky (sloupky, koryta).

2. Rozměry průlezů pro prasata

	Minimální rozměr v mm
Šířka	600
Výška	900

Příloha č. 3 k vyhlášce č. 208/2004 Sb.

Další požadavky na prostory pro ustájení koní

1. Minimální rozměry stání pro koně

Hůlková výška koně v kohoutku v m	Ustájení	Krmné místo při volném ustájení
--------------------------------------	----------	------------------------------------

	délka v m	šířka v m	výška přepážky v m (bez příp. mříže)	délka v m	šířka v m
< 0,85	1,50	1,00	0,80	1,40	0,50
0,86 až 1,07	1,80	1,15	0,95	1,75	0,50
1,08 až 1,30	2,15	1,40	1,15	2,10	0,55
1,31 až 1,40	2,35	1,50	1,25	2,30	0,60
1,41 až 1,48	2,45	1,60	1,30	2,40	0,65
1,49 až 1,60	2,65	1,75	1,40	2,60	0,70
1,61 až 1,70	2,85	1,85	1,50	2,75	0,75
> 1,71	3,00	2,00	1,60	2,90	0,80

2. Minimální prostor v boxu pro koně

Hůlková výška koně v kohoutku v m	Individuální ustájení		Box pro hříbata a box pro klisnu s hříbětem ²⁾	
	plocha ¹⁾ v m ²	nejkratší strana v m	plocha v m ²	nejkratší strana v m
< 0,85	3,00	1,50	3,50	1,60
0,86 až 1,07	4,00	1,60	4,50	1,90
1,08 až 1,30	5,00	1,90	6,50	2,30
1,31 až 1,40	6,00	2,10	7,50	2,50
1,41 až 1,48	7,00	2,20	8,50	2,60
1,49 až 1,60	8,00	2,35	10,00	2,80
1,61 až 1,70	9,00	2,50	11,00	3,00
> 1,71	10,00	2,70	13,00	3,20

Poznámky:

¹⁾ Při krátkodobém ustájení smí být plocha zmenšena na 85 % z udaných rozměrů.

²⁾ Klisna s hříběttem mohou být drženi v tomto společném prostoru do šesti měsíců stáří hříběte. Poté musejí být ustájeni v prostoru, který odpovídá ustájení ve skupině.

3. Minimální prostor pro jednoho koně při chovu ve skupině

	Skupinový box - plocha v m ²	Hala k odpočinku ¹⁾ - plocha v m ²
Dospělí koně nad 24 měsíců	100 % plochy pro dospělého koně podle bodu 2	80 % plochy pro dospělého koně podle bodu 2
Mladí koně 13 až 24 měsíců	75 % plochy podle předpokládané velikosti dospělého koně podle bodu 2	60 % plochy podle předpokládané velikosti dospělého koně podle bodu 2
Mladí koně 6 až 12 měsíců	50 % plochy podle předpokládané velikosti dospělého koně podle bodu 2	40 % plochy podle předpokládané velikosti dospělého koně podle bodu 2

Poznámky:

¹⁾ Znamená prostor dostupný pro ulehnutí. Zařízení ke krmení nesmějí být započítána do prostoru k ulehnutí. Pokud koně mají možnost volného pohybu v hale a jsou zde krmeni, platí stejné podmínky o prostoru jako v případě skupinového boxu.

¹⁾ Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 21/2000 Sb. m. s., o sjednání Evropské dohody o ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely.

²⁾ Směrnice Rady 98/58/ES ze dne 20. července 1998 o ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely.
Směrnice Rady 1999/74/ES ze dne 19. července 1999, kterou se stanoví minimální požadavky na ochranu nosnic.
Směrnice Rady 2007/43/ES ze dne 28. června 2007 o minimálních pravidlech pro ochranu kuřat chovaných na maso.
Směrnice Rady 2008/119/ES ze dne 18. prosince 2008, kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu telat (kodifikované znění).
Směrnice Rady 2008/120/ES ze dne 18. prosince 2008, kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu prasat (kodifikované znění).

^{2a)} § 3 písm. v) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ Vyhláška č. 191/2002 Sb., o technických požadavcích na stavby pro zemědělství.

⁴⁾ Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ § 64a a 64b vyhlášky č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.
Vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem, ve znění pozdějších předpisů.
Směrnice Rady 2007/43/ES ze dne 28. června 2007 o minimálních pravidlech pro ochranu kuřat chovaných na maso.